

॥ ७ ॥ दीयतामित्युवाचेतिशेषः पाठांतरेतुस्पष्टं ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ अविग्रहाः कलहशून्याः ॥ ११ ॥ वार्धुषीदृध्युपजीविका यज्ञसत्वानिक्तूनांसामर्थ्यानि सद्यः पुष्कलफलप्रदत्वादिविषयाणि ॥
॥ १२ ॥ अनुकर्षदारिद्र्यात् राजकीयद्रव्यस्यातीतवर्षस्य ऋणत्वेन धारणं निष्कर्षकरार्थं प्रजापीडनं मूर्छनं वृद्धिः ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ षट्सुसंधिविग्रहादिषु यस्य प्रियादिकं कर्तुं नैगमैर्वणिग्भिः सह आ

अनुगृह्णन् प्रजाः सर्वाः सर्वधर्मभृतांवरः ॥ अविशेषेण सर्वेषां हितं चक्रे युधिष्ठिरः ॥ ७ ॥ सर्वेषां दीयतां दियं मुष्णन् कोपमदाबुधौ ॥ साधुधर्मैति धर्मैति नान्यच्छ्रू-
येत भाषितं ॥ ८ ॥ एवंगते ततस्तस्मिन् पितरीवाश्वसन् जनाः ॥ न तस्य विद्यते द्वेष्टा ततो स्याज्जातशत्रुता ॥ ९ ॥ परिग्रहान्नरेन्द्रस्य भीमस्य परिपालनात् ॥ शत्रूणां
क्षपणाच्चैव बीभत्सोः सव्यसाचिनः ॥ १० ॥ धीमतः सह देवस्य धर्माणामनुशासनात् ॥ वैनत्यात्सर्वतश्चैव न कुलस्य स्वभावतः ॥ अविग्रहावीतभयाः स्वकर्मनि-
रताः सदा ॥ ११ ॥ निकामवर्षाः स्फीताश्च आसन् जनपदास्तथा ॥ वार्धुषी यज्ञसत्वानि गोरक्षं कर्षणं वणिक् ॥ १२ ॥ विशेषात्सर्वमेवैतत्संजज्ञे राजकर्मणा ॥ अ-
नुकर्षच निष्कर्षव्याधिपावकमूर्छनं ॥ १३ ॥ सर्वमेव न तत्रासीद्धर्मनित्ये युधिष्ठिरे ॥ दस्युभ्यो वंचकेभ्यश्च राज्ञः प्रतिपरस्परं ॥ १४ ॥ राजबलभतश्चैव नाश्रूयत
मृपाकृतं ॥ प्रियं कर्तुमुपस्थातुं बलिकर्म स्वकर्मजं ॥ १५ ॥ अभिहर्तुं नृपाः षट्सु पृथक् जात्यैश्च नैगमैः ॥ वदधे विषयस्तत्र धर्मनित्ये युधिष्ठिरे ॥ १६ ॥ कामतोप्यु-
पयुं जानैराजसैर्लोभजैर्जनैः ॥ सर्वव्यापी सर्वगुणी सर्वसाहः स सर्वराट् ॥ १७ ॥ यस्मिन् अधिकृतः सम्राड्भ्राजमानो महायशाः ॥ यत्र राजन् दशदिशः पितृतो मा-
तृतस्तथा ॥ अनुरक्ताः प्रजा आसन्ना गोपालाद्विजातयः ॥ १८ ॥ वैशंपायन उवाच समन्त्रिणः समाना य्यभ्रातृंश्च वदतांवरः ॥ राजसूयं प्रतितदा पुनः पुन-
रपृच्छत ॥ १९ ॥ ते पृच्छमानाः सहिता वचोर्थ्यं मन्त्रिणस्तदा ॥ युधिष्ठिरं महाप्राज्ञं यियक्षुमिदमब्रुवन् ॥ २० ॥ येनाभिषिक्तो नृपतिर्वारुणं गुणमृच्छति ॥ तेन
राजाऽपितं कृत्स्नं सम्राड्गुणमभीप्सति ॥ २१ ॥ तस्य सम्राड्गुणार्हस्य भवतः कुरुनंदन ॥ राजसूयस्य समयं मन्यंते सुहृदस्तव ॥ २२ ॥ तस्य यज्ञस्य समयः स्वाधीनः
क्षत्रसंपदा ॥ साम्राषडग्रयो यस्मिंश्चीयं तेशंसितव्रतैः ॥ २३ ॥

सन्नितिशेषः इतरेनृपाः वणिग्वत्येन करदीकृता इत्यर्थः तत्र तस्मिन् विषयो देशः ॥ १६ ॥ कामतो यथेष्टं उपयुंजा-
नैः दिव्यान् वस्त्रादिभोगं कुर्वद्भिः यतो लोभजैः विमोहोत्थैः राजसैर्वृत्तिविशेषैस्तृष्णादिभिस्तादृशैरपि वदधे वृद्धिमान् अभूत् ॥ १७ ॥ यस्मिन् विषये राजनृराज्ञि पितृतः पितृगुणैः नीतिशिक्षणादिभिः मातृतो
मातृगुणैः वात्सल्यादिभिः ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ वारुणं गुणं जलधातुजयं सम्राड्गुणं भूधातुजयं ॥ २१ ॥ २२ ॥ अग्रयः अग्निस्थापनार्थानि स्थंडिलानि साम्रासामवेदविहितैः मंत्रैश्चीयंते रच्यंते ॥ २३ ॥